

نقش افزایش درآمد نفت در شکل گیری تورم و شتاب نرخ رشد آن در ایران

از: دکتر حبیب الله نیکمان

پس از چهار برابری قیمت نفت در سال ۱۹۷۳، تورم ایران نیز ابعاد وسیعتری پیدا کرد و در دوران قبل از انقلاب در سطح القادماط ظاهر شد. جهت ظنمکری، به مهران آن، عهدنامت داده شد. بعد از انقلاب نیز با توجه برابری قیمت نفت در سال ۱۹۷۹ و همزمان با آن کاهش شدید در ظرفیت تولیدی اقتصاد کشور به دلیل بیسوی - اجسامی، این مشکل اقتصادی همچنان با ما همراه بود که اندازه آن بحدی بود که حاصل مشکل آفرین بادی می شد. در طول این مدت مقامات اقتصادی کشور، مخصوصاً قبل از انقلاب، اشتفنگی و ناسامانی اقتصادی در کشورهای طرف معامله با ما را عامل تورم دانسته و بارها اعلام کرده اند که تورم از آن کشورها به ایران سرازیر می شود. هدف این مقاله بررسی علل تورم ایران از نقطه نظر تجارت خارجی کشور، و پاسخ به این سوال است که آیا افزایش شدید قیمت ها و واقعا منشاء خارجی دارد و یا از طریق دلارهای نفتی و تبدیل آنها به ریال و با کمک سیاست های پولی، مالی و ارزی در ایران شایع شده است؟

- برای تحلیل این موضوع ابتدا راههای مستقیم و غیر مستقیم که توسط آنها امکان ورود تورم به ایران از خارج وجود دارد را در چهار عنوان مورد بررسی قرار می دهیم:
- ۱- اثر نظام پولی بین المللی.
 - ۲- اثر افزایش قیمت کالاهای مصرفی وارداتی.
 - ۳- اثر بالا رفتن قیمت کالاهای وارداتی سرمایه ای و واسطه ای.
 - ۴- عملکرد سیاست های پولی، مالی و اثرات آن در این دوران.
- در پایان نیز عواملی را که با همبازی غیر مستقیم بخش خارج منشاء تورم ایران هستند، معرفی می کنیم.

اثر نظام پولی بین المللی در انتقال تورم به ایران

برای روشن شدن نقش نظام پولی بین المللی در تورم ایران، نخست به مختصر، این نظام و تغییراتی که اخیراً در آن ایجاد آمده است، و مورد بررسی قرار می دهیم. سپس به دلیل علاقه کشورهای نفتی مردم (مجموعه دلارها) داشتن یک نظام ارزی ثابت بین المللی و نیز به وضعیت موجود که خود خواسته کشورهای صنعتی در مورد نرخ های شانور و هم تا حدودی خواسته کشورهای دنیای سوم در مورد نظام نرخ های ثابت را برآورده می کند می پردازیم. در خاتمه این بخش، کمابست انتقال تورم بین المللی به ایران مورد بررسی قرار می گیرد.

نظام پولی بین المللی تا قبل از ۱۹۷۲

بعد از جنگ جهانی دوم نظام پولی دنیا بر اساس قرارداد برن و ونده ^۱ مستقر و نرخ تبدیل پول کشورهای صنعتی با ثبات قابل قبولی همراه شد. براساس این قرارداد دولت ها نرخ ثابتی را برای پول خود تعیین و اعلام می کردند. تفسیر این نرخ اعلام شد فقط براساس تقاضای عمومی و پس از ملاک و روش سایر کشورها بود. این اعلامیه در سال ۱۹۴۶ به تصویب رسید و تا سبب به بحث پول کلیدی (معمولاً دلار آمریکا) که برین کلیدی مزبور خود نیز نسبت به طلا تعریف شده بود، تعیین

می شد. بر اساس این قرارداد آمریکا متعهد بود که طلا را از گران اونس (۱) و پنج دلار خرید و فروش کند. اگر آمریکا دیگر نیز با اتصال پول خود به دلار آمریکا در حقیقت بطور غیر مستقیم برائت نام را حسب طلا تعریف کرده بودند حاصل اینکه به سازمانت گرانای دلار آمریکا علاوه بر کاهش داد و ستد بین المللی، واحد ذخیره ارزی و واحد محاسبه منافعات خارجی کشورها تبدیل شد. سیستم برین ونده تا وقتی که دلار ارزش خود را حفظ می کرد بود (صادرات آمریکا بیشتر از وارداتش بود) بخواهی عمل کرد و بروز تورم در یک کشور (مثل آمریکا) اثر محسوس در سایر کشورها بر جای نمی گذاشت. زیرا هرگاه واردات یک کشور مینال به تورم افزایش می یافت، حجم پول آن در نزد سایر کشورهای بالا می رفت و کشور مورد نظر تا ناکثیر از کاهش ارزش پول خود، همواره تورم و یا کنترل ارزی می شد.

اثر نظام پولی بین المللی در انتقال تورم به ایران

از لحاظ تورمی که این راه حل ها عملکرد می سپارند، تر

نظام ارزی غریب و ژاپن شانور و برای کشورهای ثابت است.

نرخ تورم در کشورهای عمده صادر کننده کالا به ایران در سال ۱۹۷۷ از ۳.۵ درصد در سال منفرجه تا ۱۴ درصد در ایتالیا در نوسان بوده است.

تفسیر نرخ تورم در قسمت داخلی کالاهای وارداتی اثر محسوس و مستقیم دارد.

از پرداخت ها می باشد. اما اثر آن بر قیمت کنترل ارزها صرف نظر از آنکه به اختلال در تخصیص منابع و سوء استفاده های مطلق منجمله لایق، بازار بیاب و طریقه منجر می شود، بهشت ایجاد تعارض در سطح تجارت بین المللی و دلایل دیگر مورد علاقه صندوق بین المللی پول نبود. در مورد کشورهایی پول کلیدی (آمریکا) وضع کاملاً متفاوت بود. به خصوصاً زمانی که منابع زبانی دلار بر اثر کسری ترازی پرداخت های آمریکا در دست کشورهای دیگر قرار می گرفت، به طور مثال در اواخر دهه ۱۹۴۰، برای اولین بار بعد از دهه های و پنج سال، واردات آمریکا بیشتر از صادراتش شد. این امر بخاطر ایجاد تقاضی برای عملکرد سیستم اقتصاد آمریکا، جنگ و پیمان و تورم داخلی برونوع پرست، بررسی شرایط داخلی آمریکا که منجر به تورم جهانی شد از حوصله این تحقیق خارج است، ولی باید توجه نمود که این مساله به کشورهای دیگر دنیا امکان داد که از ملزما، ترازی پرداخت ها برخوردار شوند و از نظر دارا برین

جدول شماره ۱ - تغییرات مالی ارزی کشور

بعد از جنگ جهانی دوم نظام پولی دنیا بر اساس قرارداد «برن ونده» مستقر شد. بنا به این قرارداد آمریکا متعهد شد که طلا را از گران اونس ۳۵ دلار خرید و فروش کند.

در سال ۱۹۷۱ دولت نیکسون اعلام کرد که از قبول دلار در مقابل طلا خودداری می کند. به این ترتیب قرارداد «برن ونده» پس از یک ربع قرن به خاک سپرده شد.

ذخیره ارز خارجی (دلار آمریکا) اسوه خاطر باشند. بهای دیگر پیشبینی ترازی پرداخت ها نقش اصلاحی خود را از دست داد زیرا در نظام برین ونده نرخ سخت گیری برای هر گروهی که ترازی پرداخت های گسری را دریافت می کردند، برای کشورهای دارای ملزما انجام نمی شد. با این دلارهای اضافی و سرگران چه می شد کرد؟ دارندگان این دلارهای اضافی با باید اجزای می دادند که به بازارها - از آن اشخاص شد و ارزش بالا پاتین میابد و با اینکه با خریدن این دلارها و انباشته کردن آن در بانک مرکزی خود از ارزش دلار دفاع کرده و به تعهد خود بر اساس قرارداد برین ونده عمل کنند.

کشورهای متعددی به قرارداد برین ونده به تعهد خویش درین زمینه عمل کردند. البته نه فقط بخاطر احترام به قراردادهای بین المللی، بلکه در حقیقت بخاطر دفاع از تولیدکنندگان داخل، حفظ بازارهای صادراتی، وسایل تکامل منافع اشغال مناطق خود دست به حرکت کاری زدند. ابراهام ای بیسمت برلی باعث شد که دارائی ارزهای آمریکا کشورها (مستقیم اشخاص جامعه اقتصادی اروپا و ژاپن) افزایش یابد و دولت های آنها بتوانند پول چاپ کرده و آبرو وارد اقتصاد داخلی کنند. ضلح که پایه تورم جهانی را بنا نهاد و منازیر بود که در ژاپن، آلمان، هلند، ایتالیا، انگلیس... تکرار شد و با بالا رفتن قیمت نفت در سال ۱۹۷۳ به ایران نیز کشیده شد.

نظر به عدم امکان استمرار یک چنین وضعی در لحاظ تورمی که امکان چاره چونی فقط از طریق شانور ساختن نرخ ارزهای عمده دنیا، یعنی امکان دادن به دلار ارزش سایر پولها نسبت به دلار - که برخلاف دلار برین ونده است و با با گرفتن دلارها به آمریکا برگشتن طلا از بانک فدرال رزرو - بر اساس توافق برین ونده - وجود داشت.

ولی آمریکا نه تمایلی به دادن طلا داشت و نه اینکه اصلاً قادر بود که از حجم عظیم طلا در مقابل دریا بی دلار بر اساس بر اونس ۳۵ دلار تا ناکیده کند. بنابراین علاوه بر راه عدم که اصلاً امکان پذیر نبود، راه اول نیز طیبل خاطر، افزایش ترازی پرداخت های ملزما و دلار و معارک نرخ معارک اگرچه با افزایش به عدم توازن بین دلار و معارک پایانی می بخشید، ولی درین حال باعث یک عدم توازن چندین بین معارک و سایر پولها می شد که برای آلمان اصلاً بدتر از عدم توازن با دلار بود.

سرانجام در پانزدهم اوت (۱۹۷۱) آنچه که برای ناظران اقتصادی جهان بود، رسمیت یافت و دولت چهره نیکسون اعلام کرد که از قبول دلارهای سرگران در مقابل طلا خودداری می کند و قرارداد «برن ونده» بعد از یک ربع قرن به خاک سپرده شد.

ارزاق به مقدار دلار

سال	۱۹۷۰	۱۹۷۱	۱۹۷۲	۱۹۷۳	۱۹۷۴	۱۹۷۵	۱۹۷۶	۱۹۷۷	۱۹۷۸	۱۹۷۹	۱۹۸۰	۱۹۸۱	۱۹۸۲
درآمد	۲/۷	۳/۲	۶/۲	۱۰/۹	۲۱/۹	۲۲/۹	۲۵/۹	۲۲/۹	۲۲/۹	۲۲/۹	۲۲/۹	۲۲/۹	۲۲/۹

کشور	۶۱	۶۰	۵۹	۵۸	۵۷	۵۶	۵۵	۵۴	۵۳	۵۲	۱۳۵۱
آلمان غربی	۱۰۶۶	۲۲۲۲	۱۰۳۳	۱۷۵۰	۲۲۲۱	۲۲۲۷	۲۲۲۷	۲۰۲۲	۱۱۸۶	۷۲۲	۲۷۲
ژاپن	۱۲۵۰	۱۶۱۹	۶۰۹۱	۱۲۲۲	۱۷۵۷	۲۲۱۵	۲۲۰۱	۱۸۵۳	۱۹۹	۵۲۸	۳۶۰
آمریکا	—	—	—	—	—	۲۲۰۵	۱۹۲۲	۲۲۸۷	۱۴۲۲	۲۸۷	۲۲۸
انگلیس	۷۰۹	۸۵۲	۷۹۱	۶۶۶	۸۲۲	۱۷۱	۱۰۲	۱۰۳۳	۵۲۰	۳۵۱	۲۹۷
ایتالیا	۵۵۲	۷۱۵	۶۰۱	۵۲۷	۵۶۶	۷۹۸	۳۵	۲۱۷	۱۹۹	۱۲۹	۱۱۳
فرانسه	۳۸۲	۲۵۶	۵۲۶	۵۵۶	۵۰۸	۶۶۸	۷۱۲	۵۱۶	۲۲۲	۱۸۰	۱۲۰
هند	۳۱۲	۲۲۶	۳۲۹	۲۹۹	۲۱۵	۲۶۰	۲۲۲	۳۳۰	۱۵۳	۹۰	۶۲
سوئیس	۲۱۶	۳۲۰	۲۵۰	۲۷۳	۲۷۵	۲۲۲	۲۷۳	۳۷۱	۱۲۲	۷۲	۵۵
بلژیک	۳۲۸	۳۱۸	۲۷۵	۲۵۶	۲۵۷	۳۲۰	۳۲۷	۲۸۵	۱۷۰	۱۰۸	۵۸
شوروی	۲۷۰	۱۱۲	۸۱۹	۱۸۲	۱۹۵	۱۷۱	۱۱۷	۱۶۸	۲۷۰	۲۱۲	۷۲

مأخذ گزارش سابقه بانک مرکزی سپاهای متفاوت

چگونگی تعیین نرخ ارزها در زمان حال:

همانطور که اشاره شد به دلیل عدم ثبات درونی تورمی نظام ارزی پایه، انتقال فوراً آمریکا به دلیل وجود نسبی نظام ارزها در عدم امکان عملی پرداخت طلا برای دلارهای مرصده نظام فعلی که برای کشورهای غربی و ژاپن، شانه و سرخ است کشورهای درحال توسعه ثابت است به تدریج برای تأسیسات ۱۹۷۱ چنین سیستم پولی مبتنی و ویژه گردید.

لازم به یادآوری است که این نظام خیلی مطلوب نیست ولی به علت عدم امکان تالیف همه دولت دیگری به ناپاد مورد مخالفت کشورهای قرار گرفته و تا زمانی که یک موافقت کلی برای وارد حال جدیدی صورت نگردد به عملکرد خود ادامه خواهد داد.

ارزهای کشورهای پول خود را بر حسب S.D.R. تعریف می کنند که ارزش آن براساس ارزش پول شناخته کشور تعیین می شود پول کشورهای متعصب متناسب با مؤثر بودن قدرت آنها در حجم تجارت خارجی ضایع باشد معضرتن این کشورها عبارتند از آمریکا ۳۳ درصد آلمان غربی ۱۴/۵ درصد انگلیس ۹ درصد فرانسه و ژاپن هر یک ۷/۵ درصد کانادا و ایتالیا هر یک ۶ درصد.

نظام مبتنی بر S.D.R. که در پارهای موارد دیدن مترهائی شناخته شد (۱۹۷۲) خوانده می شود اجازه می دهد که دلار آمریکا در برابر ارز کشورهای غربی نوسان کند و به ترتیب عدم توازن را از برده داشته مابین این کشورها تالیف یافته با

جدول شماره ۲۲ نرخ تورم در کشورهای عمده صادر کننده کالا به ایران

کشور	۱۹۷۱	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲
آلمان غربی	۵/۲	۵/۵	۷	۷	۵/۹	۶/۳	۳/۷	۲/۷	۲/۸	۵/۹	۶/۲	۵/۲	۳/۲
ژاپن	۶/۸	۱/۵	۱۱/۷	۲۲/۱	۱۱/۸	۱۰/۲	۸	۳/۸	۲/۸	۸	۲/۶	۲/۶	۲/۲
آمریکا	۲/۲	۲/۲	۶/۳	۱۱	۹/۱	۵/۸	۶/۵	۶/۵	۱۱/۳	۱۱/۳	۱۳/۵	۱۰/۲	۲/۲
انگلیس	۱/۵	۷/۹	۱۰/۲	۱۵/۹	۱۲/۲	۱۶/۲	۱۵/۸	۱۳/۲	۱۳/۲	۱۸	۱۳/۲	۱۱/۹	۵
ایتالیا	۶/۸	۵/۷	۱۰/۸	۱۹/۸	۱۷	۱۶/۸	۱۷	۱۳/۱	۱۳/۱	۱۳/۱	۱۳/۱	۱۳/۱	۱۰/۸
فرانسه	۵/۵	۶/۲	۷/۲	۱۲/۷	۱۱/۸	۹/۶	۹/۶	۹/۶	۹/۶	۱۰/۷	۱۳/۸	۱۱/۸	۷/۲
هند	۷/۲	۷/۲	۸	۱۰/۶	۱۰/۶	۱۰/۶	۱۰/۶	۱۰/۶	۱۰/۶	۱۰/۶	۱۰/۶	۱۰/۶	۱۰/۶
سوئیس	۶/۶	۶/۲	۸/۷	۱/۸	۶/۲	۱/۲	۱/۲	۱/۲	۱/۲	۱/۲	۱/۲	۱/۲	۱/۲
بلژیک	۹/۳	۵/۵	۷	۱۲/۷	۱۲/۷	۱۲/۸	۱۲/۸	۱۲/۸	۱۲/۸	۱۲/۸	۱۲/۸	۱۲/۸	۱۲/۸
شوروی	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

مأخذ جدول International Financial Statistics Yearbook 1985

مترجم شود. در مورد کشورهای دارای سوم وقتی ارزش دلار بالا رفت ارزش S.D.R. پایین می آید ولی در حال حاضر ارزش S.D.R. نسبت به سایر پولهای تشکیل دهنده آن بالا می رود. جدول این نسبتات برابر و متعادل هم هستند در ارزش S.D.R. تغییر محسوس بوجود نمی آید و در نتیجه ارزش ارز کشورهای دارای سوم که بر حسب آن تعریف شده است نیز تغییر نمی کند.

انتقال تورم خارجی به ایران

در این قسمت به بررسی چگونگی انتقال تورم خارجی از طریق عملکرد قرارداد هرتن و دوره قرارداد جانشین آن به ایران از نظر تورمی می پردازیم. این نکته باید توجه قرار گیرد که هنوز هم برای کشورهای درحال توسعه آمریکا و قرارداد پرداخت طلا اهمیت بسزایی برخوردار نیستند و هنوز هم کشورهای دارای کسری ارز پرداختها باید به تعویق این عمل دعوت را بمنتظر نمایند. در حالیکه کشورهای دارای معادلات تالیف یافته با هیچگونه فشار خارجی در جهت رفع آن مواجه نیستند این

با وضع تعاضلی به خاک سپرده شد. دلار شناور شد و شروع به نترس در بازارهای جهانی کرد. بزرگی از معادل ۳/۷۷ مارک به حدود ۱/۷۰ مارک رسید. کسی تر از پرداختهای آن با یک واحد بروز تورم در سایر کشورها شد چرا که آنها را بازاریان مازاد از پرداختها نمود. مزایای که از سه طریق تورم زا بود:

- ۱- گذر بخش صادرات این کشورها و بالا رفتن تقاضای کل
 - ۲- زیاد شدن حجم پول در داخل این کشورها بخاطر داشتن ارز فراوان
 - ۳- پیروزی آمدن یک حالت روانی مساعد برای بسط تورم در جهان در حالی که انتظار تورم خود تورم زاست.
- در سطح داخلی به چگونگی عملکرد این سه عمل در اقتصاد ایران خواهیم پرداخت. حال وقت آنست که ببینیم چرا کشورهای دارای سوم به داشتن یک نظام ارز ثابت علاقمندند.

دلایل حمایت کشورهای جهان سوم از نظام ارزی ثابت

همانطور که اشاره شد نظام ارزی امروز دنیا در حقیقت برای کشورهای غربی و ژاپن شناور و برای بقیه کشورهای ثابت است. کشورهای ثابت سوم به چند دلیل از نظام ارزی ثابت طرفدار می کنند که مهمترین آنها از منظر: - نظام ارزی شناور بر رابطه معادله آنها است. شواهد تاریخی نشان می دهد که همیشه تغییرات رابطه معادله در جهت خلاف متعادل کشورهای در حال رشد بوده است. این کشورها پدسی استقلال می کنند که مرعایای باعث نوسانات بیشتر در رابطه معادله شده است. مانند سیستم ارزی شناور در حقیقت نیروی در جهت شدت بخشیدن به این روند تاثیرات نامطلوبی است.

دلیل دیگر عدم علاقه به سیستم ارز شناور است. این است که تغییرات رابطه معادله نگهداری معادله بیشتری از ذخایر ارزی را ایجاد می کند و بنابراین به اینکه کشورهای در حال توسعه بطور کلی از نظرداشتن ذخیره ارزی در مقیاسی هستند این اسیب جایی در حقیقت بار بیشتری بر دوش آنها قرار می دهد.

آخرین دلیل هم که معمولاً ذکر نمی شود این است که وقتی پول یک کشور در مورد مجموع قرار می گرفته، تمام کسالتی که برای نقدینگی بودند مانند شرکت های

عدم نظارت به کشور دارای مازاد اجازه می دهد که بدون توجه به فرقی میان تراز پرداخته های خارجی، سیاست های داخلی خود را اتخاذ نماید. سیاست های که عموماً تورم را هستند.

با چهل برابری نسبت قیمت نفت، در حالت های ارزی کشور افزایش سیاست های بلند به طریق که در ۲۷ میلیارد دلار در سال ۱۳۵۰ به ترتیب ۲۶ میلیارد دلار در سال ۱۳۴۵ رسید جدول شماره یک نشان دهنده درآمد های ارزی کشور در سالهای قبل و بعد از انقلاب می باشد.

ماخذ گزارش های سابقه بانک مرکزی ایران در حقیقت در سال ۱۳۵۱ دیوانه که در پیشه در کسری درآمد تراز برابری آمریکا داشت، امکان چنین پرداخت های عظیمی را برای پهای نفت فراهم ساخت. بعد از بالا رفتن قیمت نفت، دلارهای ایران سرگردان تغییر مالکیت دادند. نرخ این تغییر عبارت بود از اینکه واردکنان قلی دلار یعنی کشورهای اروپای غربی و ژاپن که برای آمریکا مسئله ساز شده بودند، برای پرداخت ارزی از سوی آنها را به کشورهای نظیر اوپک دادند. این کشورها نیز عموماً با پیشتر پولهای خود را در آمریکا خرج می کردند و با در بانکهای آمریکایی نگهداری می کردند. این امر برای تراز پرداخت های آمریکا بسیار آید بود.

انتقال دلارهای سرگردان به سایر کشورها از جمله ایران، نه فقط آنها را به دلارهای نفتی تغییر داد، بلکه در کشورهایی نظیر کشور ما که خارج از محدب آن در افسانه داخلی خود می بود، هم می توانست باطله از دوطرف خارجی، یعنی بالا رفتن قیمت کالاهای وارداتی و یا از طریق سیاست های پولی، مالی و ارزی و یا با کمک بخش خارجی، تورم را بلند که در باره هر یک از آنها توضیح داده می شود.

اثرات افزایش قیمت کالاهای مصرفی وارداتی در انتقال تورم به ایران

خود را از طریق تمامی کشورهای دنیا، بخشی از نیازهای کشور را از طریق واردات تامین می کند. کالاهای وارداتی معمولاً کالاهایی هستند که در تولید داخلی آنها هزینه نسبی وجود ندارد و تولید برای تولید آنها پخشکاری کم مگر در مواردی که تولید امری و یا استقلال کشور مطرح باشد. شریکیتها، جنس امری، انکست، شمار بود و در بیشتر مواقع با متوجه کردن منابع وارداتی این کالاهای می توان از حالت وابستگی کسبید و غیر قابل اعتماد به کمک منبع وارداتی در مورد آنها جلوگیری کرد. اما پیش از این کالاهای متعدد وارداتی کشور ما را می توان با مدیریت مرست و ایامه انگیزه های تولیدی، در داخل هر یک از بانک ها با ارزش تولید کنندگان از ساده ترین آنها شروع و با توجه به قیمت تمام شده داخلی و خارجی به تولید آنها همت گمارد.

اگر به درهایی چند نرخ رسمی برای ارز و یا بازار آزاد ارز وجود داشته باشد که در نرخ آزاد ارز به نرخ رسمی متفاوت بوده و ارز به قیمت رسمی در دسترس نباشد تفاوت در نرخهای ارز به صورت تورم در قیمتهای داخلی متجلی خواهد شد.

افزایش قیمت نفت در سال ۵۷ از یک طرف درآمد سرانه کشور را به شدت افزایش داد و از سوی دیگر منجر به رشد شدید حجم پول در ایران شد. با افزایش حجم پول در کشور، قدرت خرید مردم بالا رفت و این تورم داخلی تغییر چندانی نگردید ولی موجب پدید آمدن حالت کلاسیک تورم که حاصل تقاضای زیاد و عرضه کم است، شد.

کالاهای وارداتی را ده درصد رسمی قیمت و کل بخش خارجی ۴۰ درصد از تولید ناخالص ملی کشورمان محسوب داریم (۱). حاصل مستقیم بالا رفتن قیمت های خارجی فقط در درصد در سال می شود که در مقایسه با نرخ تورم داخلی، قابل اهمیت نیست و به همین دلیل، می توانیم بپذیریم که اثر مستقیم تغییر تورم خارجی بر تورم داخلی را کم اهمیت بدانیم. (۲)

اثر غیر مستقیم تورم وارداتی بر اقتصاد ایران از طریق نسبی است که میان قیمت های محصولات داخلی و خارجی وجود دارد و در جهت تورم تغییر می یابد. این تغییر نسبت قیمت ها در مورد تمام کالاهای از طریق کالاهای وارداتی صورت می پذیرد و با تأثیرهای متفاوت در مورد تمام کالاهای داخلی صورت می گیرد. ولی این اثر در هیچ حالتی و تحت هیچ شرایطی نمی تواند اثر دافعه کل تورم خارجی (حدود ۱۰ درصد) تجاوز نماید. مکتسب انتقال به این ترتیب است که وقتی قیمت یک کالای وارداتی بالا رفت، قیمت کالای جانشین آن

جدول شماره ۱ - ترکیب کالاهای وارداتی کشور

نوع کالا	سال	۱۳۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱
مواد اولیه و کالاهای واسطه	۹۲۱۴۳	۱۱۲۲۷۲	۱۶۸۰۰۹	۲۸۷۵۹۸	۳۳۶۷۳۵	۴۰۸۳۶۹۱	۵۵۹۳۰۰۰	۸۸۱۰۰۰۰	۳۸۱۱۰۰۰	۳۸۱۵۷۲	۴۲۶۰۰۰۰	۵۲۲۲۰۰۰	۴۹۹۹۹۲
کالاهای سرمایه ای	۲۸۸۵۱	۵۸۳۲۲	۵۸۲۱۱	۸۷۸۹۳	۲۲۱۱۸۵	۲۷۲۰۶۲	۲۸۲۰۰۲	۲۰۶۲۷۲	۱۲۲۱۰۰	۱۲۵۱۳۶	۱۵۷۲۷۸	۱۶۶۱۶۶	
کالاهای مصرفی	۱۶۶۰۱	۲۳۰۰۰	۳۰۰۰۷	۶۶۶۰۱	۱۱۹۸۹۰	۱۹۳۹۹۰	۱۹۰۷۶۶	۱۸۳۲۳۸	۱۸۳۲۳۸	۲۰۸۷۳۸	۲۲۶۱۵۲	۱۹۳۷۲۲	

ماخذ: سازمان آماری کشور

انتقال تورم از طریق افزایش قیمت کالاهای مصرفی وارداتی به کشور در دو حالت مستقیم و غیر مستقیم امکان پذیر است که توجه اثر مستقیم قابل اندازه گیری است ولی به اندازه اثر غیر مستقیم همه جانبه و فراگیر نمی باشد. جدول ۲، ۳، ۴ در مورد عمده صادرات کشور ۱۳۵۰ به ایران و نرخ تورم آنها را مشخص کرده است (۳). نرخ تورم کالاهای واسطه ای که به تورم کالاهای مصرفی منتهی می شود، در این کشور، عموماً متلا در سال ۱۹۷۷ از ۳۷ درصد برای آلمان غربی به عنوان مهم ترین کشور صادرکننده به ایران تا ۱۴ درصد برای ایتالیا (بجای کشور) بوده است. اگر به طور متوسط تورم

تیز با کسی تأثیر، بخاطر اثر قیمت کالای جانشین می رود. بالا رفتن درآمد در بخش تولید کنندگان کالای جانشین خارجی باعث مستعد سازی این بخش را در مقایسه با سایر صنایع بالا می برد. سایر بخش ها با تریل به انواع فشارها خرافان مستعد سازی بیشتر می شوند که با بالا رفتن قیمت تولیدات آنها عملکرد می یابد. اگر چه این اثر مستقیم غیر مستقیم قابل انکار نیست ولی به علت همه جانبه بودن آن قابل اندازه گیری نمی باشد. (۸)

با عملکرد در مقیاس این اثر در تمام بخش های اقتصاد، تورمی معادل و برابر با تورم وارداتی در کشور بوجود خواهد آمد.

رسی و نرخ آزاد به صورت تدریجی در جلسه طایر می‌رسد و از وقتی که نرخ بازار آزاد از حال عرضه بلند سطح قیمت‌های داخلی کالای نوری به حد نسبت بالا می‌رود.

با توجه به تفاوت فاحش بین نرخ رسمی ارزها و نرخ آزاد رسمی زبانی از این طریق در کشور حاصل دست یافتن این موضوع هم قابل ذکر است که مکتسب فوق با تأخیر خیلی زیاد کالای خارجی می‌صنایاتی تولید شده در کشور از این طریق در نتیجه تولید کنندگان این کالاها ضرر را به نسبت سایر تولید کنندگان در وضع بدتری مشاهده خواهند کرد. در وضع فوق امکان است که نرخ برسد که برای صادراتی کم نرخ آزاد بازار این تورم است. در حالی که حقیقت این

وضع استظهار است. بانک مرکزی دست در دست مردم و بیاعتبار شدن پول ولایت میسر اقتصادی کشور گرداند. حاصل اینکه قدرت خرید نوری اقتصاد بالا رفت ولی قدرت تولید داخلی خیلی فقیر شد. حتی تک‌تک گروه در این سراره مردمی‌های حاصل از فروش نقد را چه در تولیدات داخلی مصرف می‌کنند و آثار و آثار ناشده‌های بالا بکنند از بالا تولیدات داخلی نشانی می‌دهند ولی در صورت این نرخ کفالت‌ها جاری گشتگر مردم را در اولی این کار در اساس یک ریسک و توافقی سازمان‌های در روشی مناسبه یک با کیفیت اقتصادی (۱۰)

نقد نتیجه زحمت و دست زنج طبقات معالفا جامعه

پس رویتند مدعی علمی گند
 هر چه در نظر می‌آورند از نظر اقتصادی
 باشد باید در جهت هر چه موجود است نوبت نگاه می‌ورود
 کوشش کردن این عمل برای ضروری است و به هر گز نباید
 با اصلاح کرده یک نرخ ارز برای این ارز - زبانی که حاصل
 نوبه‌های هر چه و اقتصادی شدند از اقتصاد داخلی است
 - برای همیشه به میسر نمی‌باشد این کالاها که مثل نقد
 در دست میسر معالفا خواهد بود.

این عمل به یک ساله در پانچ نوبت تولید آزاد برای
 که بلافاصله معالفا از این عمل می‌دهد با بالا رفتن
 قیمت رسمی ارز در پانچ‌های رسمی دولت از فروش نقد را

جدول شماره ۵۰ - جدول دوم

لرگام به میلیارد ریال

سال	۱۳۵۰	۱۳۵۱	۱۳۵۲	۱۳۵۳	۱۳۵۴	۱۳۵۵	۱۳۵۶	۱۳۵۷	۱۳۵۸	۱۳۵۹	۱۳۶۰	۱۳۶۱	
حجم پول	۱۱۷	۱۵۸/۷	۲۰۷/۲	۳۳۷/۲	۴۴۶/۰	۶۱۱/۲	۷۸۰/۵	۱۱۳۲/۵	۱۶۵۰/۸	۲۲۰۲/۳	۳۰۷۰/۵	۳۸۶۹/۶	۵۵۵۲

ماده گزارش سالیانه بانک مرکزی

۱۳ آرقام مربوط به سالهای ۶۲ و ۶۳ تخمین است.

است که چنین کنونی برای او امیدوار بود که در این حالت علاوه بر ترمیمی اجتناب‌ناپذیر، در زبانی که پیش می‌آید باید بازه وسیع قانون کشی را نیز بر قیمت ارز اصلاح نماید که در دوره بعد قابل ملاحظه‌ای است.

مردم در نظر گرفتن کالای سرمایه‌های در راهی در عمل متفاوت مردم می‌باشد. چنانچه این هزینه این کالاها به صورت ارز از صافی در خارج به حساب فروشندگان آن اعمال خواهد شد. در نتیجه میسر که اثر تدریجی در اقتصاد ما ندارد. همچنین چون معمولاً این کالاها هزینه ثابت موسسات تدریسی را تشکیل می‌دهند در کوتاه مدت اثر چندانی در تعیین قیمت ندارند.

عمل دوم اینست که در بعضی کار مورد ضرر به این نرخ کالاها تصفیه مخصوص، کار می‌شود. نیز در خارج وارد کشور می‌شوند که در نهایت کلیه این نوعی موضوع تخریب‌های داخلی تأثیر داشته و تورم را با وجود ولی به نظر نمی‌رسد که چنین عملی از نظر ارزی با اهمیت باشد.

تولیدات

جدول شماره ۵۱ - جدول تغییرات بر وجه کشور

لرگام به میلیارد ریال

سال	۱۳۵۰	۱۳۵۱	۱۳۵۲	۱۳۵۳	۱۳۵۴	۱۳۵۵	۱۳۵۶	۱۳۵۷	۱۳۵۸	۱۳۵۹	۱۳۶۰	۱۳۶۱
بر وجه کشور	۲۸۱/۲	۵۸۸/۵	۸۲۲/۹	۱۰۸۳/۸	۱۳۳۸/۸	۱۷۰۷/۲	۲۰۳۲/۲	۲۳۹۷/۸	۳۳۶۹/۸	۴۵۳۹/۵	۵۸۶۸/۲	۷۳۹۸/۲

ماده گزارش سالیانه بانک مرکزی

حاصل خود خواهد بود که این عدم تقارن در ترقی بر قیمت‌ها (عمل تکثیر می‌سبب افزایش ارزش بر قیمت‌های ملی می‌شود کشورهای خارجی و مزایای و کمزوری‌های ناشی از این سیاست‌ها برای داخلی کشور و حاصل تدریجی می‌شود که برای این جهت می‌کنند.

در بحث استقلال تورم خارجی به ایران اشاره شد که عدم تقارن برای بر قیمت‌ها به کشورهای خارجی ملزم مانند ایران داخلی می‌دهد که سیاست اقتصادی داخلی باید بدون توجه به بخش خارجی تعیین کنند. سیاست‌هایی که معمولاً پورچ بوده و هموار از طریق افزایش بودجه و حجم پول معطل می‌شوند به همین منظور تغییرات مهمی را که بلافاصله بعد از افزایش قیمت نقد در ایران رخ داده بررسی می‌کنند.

پس از افزایش قیمت ثابت با یک طرف درآمد سرانه در مدت کردنی به طور چشم‌گیر افزایش یافت و در ۱۳۵۵ - ۱۳۵۶ به ۳۰۰۰ دلار رسید. از طرف دیگر نرخ نقد شدن در قیمت‌های ارزی با افزایش بسیار زیاد بود. هر صدها شد (جدول شماره ۵۰)

افزایش صبح پول نقد فقط از طریق سیاست‌های پولی باعث تورم شدنگار به صورت این اجتناب‌ناپذیر بود که هر چه - صبحی با یک طرف در دست سال - افزایش معده جدول شماره ۶ تغییرات بر وجه از افزایش می‌رود نظر نشان می‌دهد (۱۰) جدول ۶ - ۶ کشور این مطلب مستند است. در تدریجی پولی و مالی با اینکه در قیمت‌های حاصل از فروش نقد و

بر اساس یک نظام گسترده و به هم پیوسته تولیدی در سطح وسیعی از کشور نیست بلکه محصور است که در اساس گشتگ دوران‌های تکاملی زمین شناسی پیروز آمده و به صورت یک ثروت به ما به ثروت رسیده است. این کار نظر اقتصادی صحیح نیست که در طرح کردن ثروت و توسعه کسب که تولید کرده و درآمد آن را به کار می‌برند.

به هر حال چون تولید (هر چه) جدیدی در سطح کشور صورت گرفت و برای تصفیه کالا به هر حالت کالای کالای مورد حاصل از تکاملی ریاضت (۱۱) حاصل شد که در دولت معالفا زبانی پولی به دنبال معالفا کسب می‌شود ولی از طرف دیگر بازه‌های نقد تکاملی کالای تولیدات هر چه زیاد شد و چون اجناس خارجی مربوط به ارز و ارزها برده (به علت صوری به بازارهای آزاد) تولید کنندگان داخلی کم کم حالت رقابتی خود را از دست دادند و تولید داخلی به دلیل بی‌توجهی به کارهای بیشتر در تولید داخلی و همچنین مزایای با تکاملی ساختارهای داخلی به تدریج تضعیف شد بطوریکه در بعضی موارد با هدف اولی تولیدی گسترده و تکیه بر

۱۳ آرقام به میلیارد ریال

۱- گزارش سال ۶۲ و ۶۳ گرامت

2- United Nations Conference on Trade and Development

3- Special Drawing Rights

4- Managed Float Rates

حق برداشت مخصوص

حق برداشت مخصوص

۱- گزارش سال ۶۲ و ۶۳ گرامت

2- United Nations Conference on Trade and Development

3- Special Drawing Rights

4- Managed Float Rates

حق برداشت مخصوص

حق برداشت مخصوص

تعداد بیشتر است. همچنین نرخ تورم کشورهای هند از وزن کسانی از اقتصاد ما برخوردار است. مثلاً حجم صادرات داخلی با ۲۰ درصد زیاد است. ۲ برابر حجم صادرات داخلی به ایران است. بهترین راه استفاده از مزایای آماری - ۳۰ است که به تورم کشورها وزن متفاوت داده و در آن حالت نرخ سلفه منطبق بدست می‌آید. با این همه، هر چه در ضمن این نرخ تورم تورم - ۱۰۰ درصد - ۱۵ در کار ما نمود. چرا که اگر بجای نرخ ۱۰۰ درصد - ۱۵ در تورم را نیز در نظر می‌گیریم، تورم واقعی از ۲ درصد به ۴۰ درصد افزایش پیدا می‌کند که این نرخ و معالفا تورم ایران در سایر موارد تدریجی بسیار ناچیز است.

۱- در اصطلاح اقتصادی، اینگونه تغییرات را اثر ارز است. (Widens)

۲- لازم بود تا با توجه است که تغییرات بر وجه بطور کامل نشانگر افزایش محتاج دولت و بکارگیری برای مالی می‌شوند. به عنوان مثال در سال ۱۳۵۶ - ۱۳۵۷ هر چه در ۳۸۸۸ میلیارد ریال بود، کل برداشت‌های دولت رسیده ۴۲۲۲/۵ میلیارد ریال را نشان می‌دهد. در حال حاضر از ابعاد ارقام کار شده، مورد نقد انتقال یافتن معالفا زبانی پول به سیستم اقتصادی کشور است که به روشی ملاحظه می‌شود.

۳- یک دلار چهار جیت تحت این مشکل کشور تورم در تورم معالفا‌های هندانه تحت اثر تورم (نظر بالا) بوده و در آن زمان برداشت‌های خارجی آنطور محسوب شود که به نقل و انتقال حساب عمل می‌شود.

۱- در این مورد که برای اقتصاد ما ضرر است (درصد تورم ابتدایی نسبت برآ که اقتصاد داخلی طرف معالفا در ایران است)

لرگام به میلیارد ریال

عوارضات نقد تزوین یافت و تا زمانی که این شرایط وجود یافته باشد تورم است. هر چه است نیز معالفا تمامی زیاد خواهد شد.

نتیجه

با توجه به آنچه در این بیان شد که در طریق می‌شود معالفا در ایران را به بخش داخلی کشور معالفا نیستند - ۱۰ از طریق تبدیل پول داخلی‌های نقدی به پول داخلی و به کار گرفتن آنها با ابزارهای پولی و مالی.

۲- از طریق وجه نقد در قیمت ارز رسمی و آزاد هر چه مورد ضرر شد. مکتسب تخریب شد بطور اثراتی که خارج از کنترل معالفا تکاملی کشور تولید و قابل بازار چینی می‌باشد.

۳- مورد نقد برای طرکری اثر افزایش حجم پول، معالفا اقتصادی می‌تواند از تبدیل دلار به ریال و انتقال آن به سیستم اقتصادی داخلی جلوگیری کرده و با کنترل حجم پول، به دست معالفا زبانی پول در تثبیت معالفا کالای به ملاحظه می‌شود.

۴- حداقل سیاست‌های مالی، کشور کسب کرده و جلوگیری از تورم آن بهترین راه کنترل تورم می‌باشد. آنچه چون معمولاً دولتها ملاحظه می‌کنند در اقتصاد میسر ندارند. هر چه است که با گذشتن از این راه بودجه موازنه شده به مجلس راه‌پیمایی نموده تا هر وقت معالفا تکلیف خود را از